

Số: /HD-BVTV

Thanh Miện, ngày tháng 6 năm 2023

**HƯỚNG DẪN PHÒNG TRỪ BỆNH VÀNG LỤI, LÙN SỌC ĐEN, SÂU ĐỤC
THÂN BƯỞM 2 CHẤM VÀ SỬ DỤNG THUỐC TRỪ CỎ, ỐC BƯƠU
VÀNG VỤ MÙA NĂM 2023**

Kính gửi: - Chi cục Trồng trọt và BVTV tỉnh Hải Dương;
- Thường trực huyện ủy, HĐND, Lãnh đạo UBND huyện;
- Các ngành, UBND các xã, thị trấn, các HTX dịch vụ nông nghiệp.

1. Tình hình thời tiết:

Thời tiết từ giữa tháng 6 đến nay liên tục nắng nóng xen kẽ với mưa rào thuận lợi cho công tác làm đất vụ mùa 2023. Theo dự báo của Trung tâm khí tượng thủy văn trung ương trong tháng 6,7 có từ 4-6 đợt nắng nóng nhiệt độ trên 37°C và xen kẽ hoạt động của rãnh thấp ở Bắc bộ gây mưa rào và giông, từ tháng 8-9 vẫn có các đợt nắng nóng kèm theo hoạt động của bão và áp thấp nhiệt đới gây mưa và giông. Các tháng cuối năm có khả năng mưa nhiều hơn, số lượng các cơn bão cao hơn các năm trước.

2. Công tác trừ chuột:

Hiện nay đang là giai đoạn làm đất, đưa nước vào ruộng chuột sẽ co cụm lại trên bờ, gò đống, các khu chuyển đổi, nhà dân, bãi rác,... Vì vậy đây là giai đoạn đánh chuột tập trung, đồng loạt bằng thuốc sẽ cho hiệu quả tốt nhất. Vì vậy các địa phương cần đôn đốc các tổ diệt chuột sau khi nhận thuốc diệt chuột hỗ trợ của tỉnh, huyện cần thực hiện tốt tuần lễ diệt chuột từ ngày 15-30/6. Thực hiện việc đánh bắt chuột theo 2 nguyên tắc cơ bản:

- Tổ chức phòng trừ chuột đồng loạt trên cả đồng ruộng và trong khu dân cư, nhà máy, xí nghiệp, khu bãi rác, khu chuyển đổi,... Trên đồng ruộng, tập trung chú ý trên các diện tích lúa, cây rau màu và cây ăn quả, bờ vùng, bờ thửa, các gò đống, và những nơi có điều kiện để chuột trú ngụ, sinh sản,...

- Phải áp dụng đồng bộ các biện pháp phòng và đánh bắt tiêu diệt chuột; cần tiến hành diệt chuột ngay từ đầu vụ và phải duy trì thường xuyên, liên tục; tuyệt đối không sử dụng điện dưới mọi hình thức để diệt chuột.

Đồng thời trong quá trình sản xuất tùy theo giai đoạn sinh trưởng cây trồng cần thực hiện và duy trì các biện pháp diệt chuột bổ sung như rải mồi bả bổ sung, đánh bắt thủ công,...

3. Việc phòng bệnh vàng lụi, lùn sọc đen:

Đây là đối tượng bệnh mới đặc biệt bệnh vàng lụi thường gây hại trong vụ mùa. Bệnh do vi rút gây ra hiện nay chưa có thuốc đặc trị mà chỉ có thể phòng bằng cách sử lý hạt giống, vệ sinh đồng ruộng và diệt trừ môi giới trừ bệnh là rầy lưng trắng và rầy xanh đuôi đen.

- Vệ sinh đồng ruộng bằng cách cày vùi gốc rạ để diệt lúa chết, lúa tái sinh, dọn sạch cỏ bờ ruộng, mương dẫn nước, thu dọn tàn dư thực vật từ cây ngô.

- Bảo vệ mạ bằng cách thực hiện gieo mạ sạ hạn chế gieo mạ dợt, không gieo mạ ở những ruộng vụ trước có bệnh.

- Ở những địa bàn vụ trước lúa bị bệnh lùn sọc đen, vàng lụi xử lý hạt giống bằng thuốc hóa học hoặc sinh học để tạo sức đề kháng của cây mạ đối với rầy và tiến hành phun thuốc trừ rầy cho mạ, dùng thuốc nội hấp.

- Khi lúa ở giai đoạn từ gieo cấy - đứng cái xuất hiện bệnh, cần nhổ, vùi những cây lúa bị bệnh, cấy dặm cây lúa khỏe. Phun thuốc trừ rầy bằng loại thuốc nội hấp trên ruộng bị bệnh và những ruộng xung quanh. Chăm sóc để cây lúa mau chóng phục hồi: tăng cường bón phân hữu cơ hoai mục, bón cân đối N-P-K, lưu ý không bón thừa đạm; khi lúa chưa phục hồi ra lá mới, chỉ nên bón lân và kali.

- Trong giai đoạn lúa từ phân hóa đòng trở đi, cần thường xuyên quan sát kỹ ruộng bị bệnh lùn sọc đen, bệnh vàng lụi nhổ bỏ cày vùi cây bị bệnh đồng thời phát hiện rầy lưng trắng, khi phát hiện có rầy lưng trắng tiến hành ngay phun thuốc trừ rầy ở ruộng đó và các ruộng xung quanh, sử dụng loại thuốc theo thời kỳ sinh trưởng của cây lúa.

- Việc tiêu hủy cả ruộng lúa bị bệnh chỉ thực hiện khi ruộng lúa không còn khả năng cho năng suất (nhiễm nặng, khó phục hồi được). Trước khi tiêu hủy phun thuốc trừ rầy bằng loại thuốc tiếp xúc. Tiêu hủy và tiến hành cấy, gieo thẳng lại nếu còn thời vụ, nếu hết thời vụ trồng cây khác(ngoại trừ cây ngô đối với bệnh lùn sọc đen) thay lúa nếu điều kiện cho phép.

*Hướng dẫn xử lý hạt giống và phun diệt trừ môi giới truyền bệnh:

- Sử dụng thuốc xử lý hạt giống giúp mầm khỏe, rễ phát triển mạnh đồng thời hạn chế được bọ trĩ, rầy các loại và giảm lây lan của rầy trong giai đoạn mạ. Có thể sử dụng thuốc Cruiser Plus 312.5 FS, Kola 600FS, Gaucho 600 FS theo hướng dẫn

- Đối với Cruiser Plus [312.5](#) FS: dùng 1 chai 10 ml thuốc pha 1 lít nước phun đều hoặc trộn đều cho 10 -20 kg mầm mạ sau đó đem gieo bình thường;

- Kola 600FS: Hạt giống được ngâm cho đến khi nứt nanh thì tiến hành vớt, rửa sạch nước chua, để ráo nước rồi tiến hành đảo với thuốc Kola 600FS theo liều lượng (pha 10ml thuốc với 0,2ml nước trộn với 10 kg hạt giống) và tiếp tục ủ như bình thường cho đến khi mầm dài đạt tiêu chuẩn thì đem gieo.)

- Nếu phát hiện mạ có triệu chứng bệnh thì tiến hành phun thuốc trừ rầy rồi tiêu hủy cả luống hoặc cả ruộng ngay; gieo bổ sung mạ nếu thời vụ cho phép.

- Thực hiện tốt các biện pháp chăm sóc cho cây lúa như: bón phân cân đối, chủ động điều tiết mực nước ruộng....; tăng cường áp dụng kỹ thuật “3 giảm 3 tăng”

hoặc “hệ thống thâm canh lúa cải tiến” ở nơi có điều kiện để tăng tính chống chịu của lúa đối với dịch hại.

- Theo dõi chặt chẽ mật độ rầy để chủ động phòng trừ kịp thời theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn. Thường xuyên thăm đồng. Khi phát hiện những danh, khóm lúa bị bệnh cần tiến hành nhổ, vùi tiêu hủy sau đó cấy dặm bằng cây lúa khỏe và tiến hành phun thuốc trừ rầy ngay; trường hợp những ruộng bị nặng khó có khả năng phục hồi thì tiến hành cày vùi để tiêu hủy. Trước khi cày vùi cần phun thuốc trừ rầy (*chọn thuốc tiếp xúc*) để tránh lây lan bệnh.

- Không nên trồng ngô, nhất là ngô vụ đông ở những vùng bị nhiễm bệnh luân sọc đen để hạn chế nguồn bệnh lây lan sang năm sau.

- Đối với mạ và lúa mới cấy bà con cần thường xuyên thăm đồng phát hiện rầy sớm 2-3 ngày trước khi cấy. Dùng các thuốc như: Chess, Oshin, Chatot, Vua rầy,...

4. Bệnh bạc lá, đốm sọc vi khuẩn:

Đây là bệnh do vi khuẩn gây ra gây hại trên các giống nhiễm như Bắc thom số 7, Q5, BC15, TBR225, và các xã hay bị nặng như Hồng Phong, Cao Thắng, Thanh Giang,.... Vì vậy các HTX hướng dẫn, vận động nông dân chuyển sang cấy các giống khác và các giống kháng bệnh bạc lá, đốm sọc vi khuẩn. Đồng thời tiến hành xử lý đất bằng cách bón vôi, phun thuốc trừ vi khuẩn ở giai đoạn sớm ở giai đoạn phun phòng bệnh trên mạ trước khi cấy 3-5 ngày.

5. Sâu đục thân 2 bướm chấm:

Trưởng thành sâu đục thân 2 chấm có thời gian vũ hóa kéo dài gây hại trên lúa muộn trễ sau 20/5 đồng thời tiếp tục vũ hóa và đẻ trứng trên mạ mùa (mạ dợt) hoặc các diện tích mạ sạ gieo ở nơi gần đê, gần đường đi. Vì vậy đối với diện tích mạ mùa cần điều tra theo dõi nếu thấy mật độ từ 0,2 ổ/m² trở lên cần tiến hành phun trừ ngay. Dùng các loại thuốc như Voliam Tango; Virtako, Dupont Prevathon,... có thể phun cùng với rầy để hạn chế bệnh vàng lụi và luân sọc đen.

6. Đối với Ốc bươu vàng: Đây là thời điểm đưa nước vào ruộng phục vụ công tác làm đất nên ốc theo nước từ các mương máng vào ruộng. Theo điều tra mật độ ốc thấp ở các chân ruộng cao, những khu ruộng có vịt nuôi. Những khu ruộng trũng và có nước chảy mật độ ốc cao hơn, trung bình từ 0,5-1 con/m², chỗ cao từ 2-3 con/m² chủ yếu là ốc trưởng thành. Vì vậy bà con chú ý diệt trừ ốc bằng một số biện pháp sau:

- Đối với lúa gieo thẳng: Tiến hành lên luống và làm rãnh xung quanh và tiến hành thu gom ốc và rãnh.

- Đặt lưới, phên chắn ở các hệ thống kênh mương để hạn chế ốc vào ruộng.

- Trước khi gieo cấy nếu có điều kiện có thể thả vịt vào ruộng đây là biện pháp hiệu quả và kinh tế cao.

- Biện pháp hóa học: đây là biện pháp hiệu quả nhưng tốn kém và gây ô nhiễm môi trường. Chỉ lưu ý phun trừ các ruộng có mật độ cao và sau khi phun lưu

ý không để nước ruộng chảy vào mương máng, ao hồ vì thuốc trừ ốc gây độc cho động vật thủy sinh. Có thể dùng các thuốc như Pazol, Clodan super, Dioto, Pizza, Goldcup, Catfish,....

7. Đối với việc trừ cỏ:

7.1. Đối với diện tích gieo vãi:

Sử dụng các thuốc trừ cỏ có chất an toàn như: Sofit, Michelle, Vithafit, Prefit,... phun ngay sau gieo hoặc trước 3 ngày sau gieo. Sau khoảng 5 – 6 ngày cần đưa nước vào ruộng và giữ nước trong ruộng để hạn chế cỏ mọc.

Yêu cầu: Ruộng lúa gieo thẳng cần làm phẳng mặt ruộng, không đọng nước.

7.2. Đối với lúa cấy:

** Cấy mạ non(từ 2 – 3 lá)*

- Sử dụng các loại thuốc trừ cỏ tiền nảy mầm phun sau cấy từ 1– 3 ngày như: Butaxim, Heco, Butanic,...

- Sử dụng các thuốc trừ cỏ hậu nảy mầm khi lúa đã bén rễ hồi xanh(3 – 7 ngày sau cấy) như: Fenrim, Sunrus, Sunrice, Sunricesuper,

** Cấy mạ dợt(Từ 3 - 4 lá)*

- Sử dụng các thuốc trừ cỏ hậu nảy mầm khi lúa bén rễ hồi xanh phun sau 3- 5 ngày như: Vinarus, Sifata, Fenrim, Sunrus, Sunrice, Sunricesuper, Raft,....

-Lưu ý:

+ Vụ mùa năm 2023 thời gian chuyển vụ ngắn vì vậy các HTX cần chỉ đạo làm đất sớm gặt đến đâu cày lồng luôn đến đó để gốc rạ phân hủy hạn chế hiện tượng ngộ độc hữu cơ cho cây lúa;

+ Khi phun thuốc trừ cỏ và trừ ốc nên phun vào buổi sáng và chiều mát;

+ Sử dụng đúng hướng dẫn trên bao bì;

+ Không sử dụng thuốc trừ cỏ khi ruộng quá khô hoặc nước ngập đỉnh sinh trưởng của cây mạ;

+ Trong quá trình chăm sóc lúa không để ruộng khô nứt nẻ sẽ hạn chế được cỏ mọc./.

Nơi nhận:

Như kính gửi;

Lưu.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Việt Thanh

